

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ - "ΣΜΕ"

Βριλησσού 82, 11476 Αθήνα

ΤΗΛ.: 21 08829209

FAX: 21 08829385

E-mail : sme@tee.gr

Web: www.sme.com.gr

Αθήνα, 12.01.2021

Αρ. Πρωτ. : 1393

- Προς :**
1. κα Ελένη Δημοπούλου
Προϊσταμένη Διεύθυνσης Μητρώων
Γενικής Γραμματείας Υποδομών
Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών
e-mail: e.dimoroulou@ggde.gr
eldim2105@gmail.com
 2. κ. Κωνσταντίνο Καλέργη
email: kalergis@roikos.gr

Θέμα : Θέσεις και προτάσεις του ΣΜΕ για το Π.Δ. 71/2019.

Σε απάντηση της από 29/12/2020 επιστολή της Συντονιστικής Επιτροπής που συστάθηκε για το θέμα των Μητρώων ΤΕ, σας αποστέλλουμε τις θέσεις και προτάσεις του ΣΜΕ, επί των θεμάτων των Μητρώων συντελεστών παραγωγής Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων.

Είμαστε στην διάθεση σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση.

Με εκτίμηση

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος

Ο Γ.Γραμματέας

Α.Πλέσιας

Ι.Πρέσβελος

ΘΕΣΕΙΣ ΣΜΕ

Που αφορούν στην εφαρμογή του ΠΔ 71 “Μητρώα Συντελεστών Παραγωγής Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών”.

1. Ιστορικό

Το Π.Δ. 71 εκδόθηκε στις 01/07/2019 σε εφαρμογή των νόμων

- 4412/2016 και
- 4472/2017,

με στόχο την νέα οργάνωση των Μητρώων των συντελεστών παραγωγής Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων.

Στην ουσία το Π.Δ. παρά τον τίτλο του επικεντρώνεται και ρυθμίζει την αναμόρφωση των Μητρώων Μελετητών και Κατασκευαστών Δημοσίων Έργων και αυτό διότι:

- Δεν περιλαμβάνει το σύνολο τεχνικών επαγγελματιών, όπως ήταν η αρχική εξαγγελία της πολιτικής ηγεσίας.
- Δεν επεκτείνεται στον τομέα των ιδιωτικών έργων καθώς η συμμετοχή στα αντίστοιχα Μητρώα είναι προαιρετική.

Επισημαίνεται ότι τα σημαντικότερα προβλήματα που πρόκειται να αναφερθούν θεσμοθετούνται με τον ν.4472/2017, αλλά οι συνέπειες αυτού παράγονται με το εκδοθέν ΠΔ 71/2019.

2. Διαβούλευση – Προγενέστερος Διάλογος

Προ της εκδόσεως του ΠΔ71, δόθηκε Σχέδιο ΠΔ που απεστάλη στην ΕΑΑΔΗΣΥ, η οποία εξέδωσε την ΓΝΩΜΗ 34/2017. Η ΓΝΩΜΗ 34/2017, αγνοήθηκε παντελώς στην σύνταξη του τελικού κειμένου του ΠΔ71. Αναφέρονται χαρακτηριστικά ότι δεν λήφθηκαν υπόψη ακόμη και παρατηρήσεις νομοπαρασκευαστικού περιεχομένου ή διορθώσεις παροραμάτων. Επισημαίνεται ότι η γνώμη της ΕΑΑΔΗΣΥ, εκδόθηκε στις 18/8/2017 ενώ η θεσμοθέτηση του ΠΔ έγινε μετά από δύο χρόνια.

Στο site της διαύγειας δεν έχει καταγραφεί κάποια διαβούλευση, όπως επίσης δεν υπάρχουν σχετικές ανακοινώσεις φορέων, αναφορικά με την αξιολόγηση του προτεινόμενου ΠΔ.

3. Υφιστάμενη Κατάσταση

Αναφέρεται ότι για το υφιστάμενο τεχνικό δυναμικό της χώρας (μελετητές – κατασκευαστές - σύμβουλοι) δεν έχει γίνει κάποια αποτίμηση στα νομοθετήματα που αξιολογούνται (ν.4472 και ΠΔ71). Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Προέδρου του ΤΕΕ, τα στατιστικά στοιχεία και την παρακολούθηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων που αφορά σε ζητήματα υποδομών (είναι το αντικείμενο των μελετητών / κατασκευαστών Δ. Ε.) αναφέρονται τα εξής:

- Ένα μεγάλο ποσοστό των μελετητών / κατασκευαστών της τάξεως του 20% έχουν διαγραφεί από τα μητρώα.
- Ένα ποσοστό ανώτερο του 50% αδυνατεί να πληρώσει φορολογικές ή ασφαλιστικές υποχρεώσεις με αποτέλεσμα να μην έχουν την δυνατότητα συμμετοχής σε διαγωνισμούς δημοσίου ενδιαφέροντος.
- Τα διατιθέμενα κονδύλια για την προετοιμασία υποδομών και την υλοποίησή τους ήταν της τάξεως του 10% των αντίστοιχων στην προ κρίσης εποχή.

Παρόλα αυτά δεν διαφαίνεται εξορθολογισμός της αγοράς καθώς οι εκπτώσεις τόσο στις συμβάσεις εκπόνησης μελετών όσο και στις συμβάσεις κατασκευών δεν μειώνονται. Όπως έχει τονισθεί ο σημαντικότερος κίνδυνος για την πλήρη αποδιοργάνωση του τεχνικού δυναμικού της χώρας παρόλη την υψηλή στάθμη και αξιοπιστία που έχει αυτό, είναι οι τεράστιες εκπτώσεις.

Οι προσπάθειες που έγιναν από την προηγούμενη πολιτική ηγεσία να “οργανωθεί” με αξιόπιστο τρόπο η αγορά τεχνικών υπηρεσιών ήταν αποτυχημένες καθώς θεωρήθηκε ότι με την εισαγωγή πρόσθετων ελέγχων, πρόσθετης εργασίας, πρόσθετης τήρησης στοιχείων θα εξορθολογισθεί η δραματική κατάσταση του τεχνικού κόσμου.

Το πρόσφατο Π.Δ.71 κινείται στην ίδια φιλοσοφία αντιμετώπισης, δηλαδή ότι ο εξορθολογισμός θα προκύψει με την εισαγωγή διαδικασιών ώστε να αναγκαστούν σε έξοδο από το επάγγελμα, όσες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις έχουν καταφέρει ακόμη να διατηρηθούν στον χώρο.

Επισημαίνεται ότι η θεσμοθέτηση με τον ν.4472/16 και Π.Δ. 71/2019, έχει ως στόχο ή ως αποτέλεσμα την διατήρηση εν ενεργεία μόνο την πολύ μεγάλων σχημάτων / φορέων που έχουν την δυνατότητα να επιμερίσουν το εισαγόμενο κόστος σε πολύ μεγαλύτερο όγκο εργασιών.

4. Παρατηρήσεις – Επισημάνσεις

4.1. Ασφάλιση Φορέα

Η υποχρεωτική ασφάλιση φορέα, επιβάλλει ένα πρόσθετο δυσανάλογο και συνεχές κόστος στους μικρομεσαίους φορείς κυρίως, καθώς ζητείται ως ελάχιστη απαίτηση κάλυψης οι 500.000€. Επισημαίνεται ότι οι ασφαλιστικές εταιρείες έχουν ως κατώτερο “πλαφόν” ασφάλισης το 1.000.000€ με αποτέλεσμα να καταβάλλεται πολλές φορές το ίδιο κόστος ασφάλισης για άνισους κύκλους εργασιών.

Επειδή η ισχύουσα νομοθεσία επιτρέπει την ασφάλιση έργου θεωρείται ότι η θεσμοθετούμενη και μάλιστα με δεσμευτικό τρόπο για την πιστοποίηση του πτυχίου μέσω της συνολικής ασφάλισης του οικονομικού φορέα αποτελεί σαφή διάκριση εναντίον των ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ και ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ επιχειρήσεων.

Σημειώνεται ότι η ΕΑΑΔΗΣΥ στην ΓΝΩΜΗ 34, αναφέρει τις ανωτέρω παρατηρήσεις χαρακτηρίζοντας μάλιστα τις απαιτήσεις του Π.Δ. 71, ως μη συνάδουσες με τις Οδηγίες της Ε.Ε., περί στηρίξεως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

4.2. Αδυναμία Ανάλυσης Πραγματικών Συνθηκών Αγοράς και Πρόβλεψη Εξελίξεως της

Η ΕΑΑΔΗΣΥ στην ΓΝΩΜΗ 34/2017, αναφέρει “Επιπροσθέτως, σκόπιμο κρίνεται να ληφθούν υπόψη οι πραγματικές συνθήκες της αγοράς, όπως έχουν διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια, ώστε οι πιθανές ελάχιστες απαιτήσεις να διασφαλίζουν την ίση μεταχείριση των οικονομικών φορέων και ιδίως την πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις δημόσιες συμβάσεις (Πρβλ. αιτιολογικές σκέψεις αριθμ. (59), (78) και (80) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) και κατ’ επέκταση να μην οδηγούν σε αδικαιολόγητους αποκλεισμούς στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων”. Παράλληλα με το εισαγόμενο θεσμικό πλαίσιο και με την επίκληση πιστοποίησης των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα σε ένα σύστημα κατάταξης, απονέμονται μελετητικές πιστοποιήσεις και κατατάξεις οι οποίες δεν είναι δυνατόν να κατακτηθούν από τους ελεύθερους επαγγελματίες για πολλαπλούς λόγους. Επισημαίνεται ότι δίνεται η δυνατότητα “εξαγοράς” του αποκτηθέντος δικαιώματος κατά την διάρκεια θητείας στον δημόσιο τομέα.

Όπως οργανώνεται το Μητρώο, σε μικρό χρονικό διάστημα μελετητές Γ’ τάξης θα είναι μόνο οι δημόσιοι υπάλληλοι 15ετούς εμπειρίας, η πιστοποίηση των οποίων θα γίνεται με απλές βεβαιώσεις συμμετοχή τους όχι σε διαδικασίες εκπόνησης της μελετών αλλά μόνο σε διαδικασίες διαχείρισης αυτών. Αποτελεί τραγική υποβάθμιση του δυναμικού της χώρας, οι μελετητές Γ’ τάξης (ανώτερο ατομικό όριο), να γίνονται “εξ απονομής”.

4.3. Παραβίαση Ισονομίας Πολιτών

Εισάγεται η λογική της βαθμονόμησης της εμπειρίας με βάση την συμβατική αμοιβή της μελέτης ή του έργου. Σε καθεστώς υψηλών εκπτώσεων, για να συγκεντρωθεί εμπειρία σύμφωνα με τις προβλέψεις του Π.Δ71, απαιτείται η εκπόνηση πολλαπλάσιου αριθμού μελετών εάν συγκριθούν ως προς την πραγματική αξία των εργασιών.

Επισημαίνεται ότι ο υπάλληλος που συμμετέχει στην διαδικασία δημοπράτησης του έργου/μελέτης, πιστώνεται ως εμπειρία την προ εκπτώσεως αξία αυτού, δηλαδή πολλαπλάσια αυτής που θα πιστώνεται ο μελετητής ή κατασκευαστής που υλοποιεί το έργο.

Η επιλεχθείσα αντιμετώπιση παραβιάζει κάθε αρχή ισονομίας των πολιτών καθώς η Πολιτεία “αμείβει ή πιστοποιεί” με άνισο τρόπο ακόμη και ισοδύναμες υπηρεσίες. Η άρση της ως άνω παρατηρούμενης παραβίασης αίρεται με την εισαγωγή στην προσμέτρηση της εμπειρίας του όρου προεκτιμώμενη / προϋπολογιζόμενη αξία σύμβασης έναντι του όρου της “συμβατικής αμοιβής” “που θέτει το Π.Δ71”.

4.4. Λοιπές Παρατηρήσεις

Υπάρχουν πολλαπλές παρατηρήσεις τεχνικού και ουσιαστικού χαρακτήρα, μικρότερης όμως βαρύτητας. Ενδεικτικά:

- Η δικάωση ενιστάμενου εάν δεν εκδοθεί απόφαση σε αίτηση θεραπείας, πολλές φορές οδηγεί σε σωρεία ευνοιοκρατικών ενεργειών
- Η κατάταξη βάσει εμπειρίας της τελευταίας 8ετίας/12ετίας είναι πλήρως αντιεπιστημονικό κριτήριο, καθώς η εμπειρία που εκφράζει νοητική κατάκτηση δεν είναι δυνατόν να χάνεται.

- Επισημαίνεται ότι εφόσον η χώρα δεν υλοποιήσει δημόσια έργα για μια εξαετία (από εξωγενείς συνθήκες), θα απωλέσει το ήμισυ του τεχνικού δυναμικού της (έχει βιωθεί στην παρούσα περίοδο της οικονομικής κρίσης).

5. Προτάσεις

- 1 Προτείνεται η αναστολή εφαρμογής του συγκεκριμένου Π.Δ71 και η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που περιγράφεται από τον ν.4472/αρ.118 και το Π.Δ71, ώστε να εκφράζει την φιλοσοφία διατήρησης του μικρομεσαίου τεχνικού δυναμικού. Η επίκληση λόγων συμφωνίας με τους “θεσμούς” ή την “ΕΕ” για την εφαρμογή του υφιστάμενου πλαισίου είναι μη τεκμηριωμένη και απότοκη επιλογών με διαφορετικές στοχεύσεις.
- 2 Προτείνεται η εισαγωγή προαιρετικής ασφάλισης του οικονομικού φορέα και η κάλυψη του υπόψη τμήματος με την ασφάλιση έργου / μελέτης, όπως εξάλλου ισχύει.
- 3 Προτείνεται ο διαχωρισμός των Μητρώων Ιδιωτών και Δημόσιων Υπαλλήλων καθώς επιτελούν δύο διαφορετικές λειτουργίες. Η λειτουργία του μητρώου ιδιωτών πιστοποιεί την δυνατότητα βάσει εμπειρίας της εκπόνησης μελέτης ή εκτέλεσης έργου αντίστοιχου μεγέθους. Η λειτουργία του Μητρώου υπαλλήλων εκφράζει την δυνατότητα του δημόσιου να “διοικήσει” μια σύμβαση ή να διαχειριστεί ένα έργο. Η διαφορετική αυτή πιστοποίηση δεν είναι δυνατόν να αποτιμάται ομοιόμορφα στο τελικό Μητρώο.
- 4 Προτείνεται η αναγνώριση εμπειρίας με βάση την προεκτιμώμενη αμοιβή ή τον προϋπολογισμό έργου, ώστε να αρθεί η παράβαση ισονομίας πολιτών που εντοπίστηκε στο εξεταζόμενο ΠΔ71.